

Posel

Židovské obce v Teplicích

שליח

Ročník 17 | číslo 2
Sivan 5783
Červen 2023

Chazan FŽO Danny Vaněk

Sloupek

Mnoho z nás to ani nezaznamenalo, ale na facebooku se objevila kritika, že Židovská obec v Teplicích se na svém hřbitově ve Hřbitovně 647 nestará o naše osvoboditele, o naše hrdiny, kteří tam byli v roce 1942 a v následujícím roce 1943 pohřbeni, neboť zde v Sudetech, na území Třetí říše byli internováni vojáci Rudé armády jako váleční zajatci. Dodnes nevíme, proč zrovna byli pohřbeni na našem pozemku, kdo zde zbudoval památník a kdo sepsal jména zde pochovaných Rudoarmějců. Na dochovaném seznamu je dodnes čitelně červenou tužkou napsané, že „převoz se nepovoluje, neboť nebyli hrdiny.“

Židovská obec v Teplicích má v první řadě povinnost postarat se o své zemřelé, a to je úkol dnes nelehký, neboť nás zde zůstala jen malá hrstka z před válečné velké obce, která spolu se sobědružskou obcí čítala cca 5 tisíc židovských duší.

Myslím, že dnes nemáme zájem poslouchat, jak skvělý je ruský svět.

Židovská obec v Teplicích dnes může být garantem v jediné věci, že pokud tu bude funkční židovská obec, nebude se s hroby hýbat. Židovská obec bude garantovat nedotknutelnost hrobových míst a nejen těch našich, ale všech, která se zde na ploše židovského hřbitova nachází.

Jsme si plně vědomi, že můžou přijít i další obvinění, že se nestaráme o hroby či připomínku našich osvoboditelů, která jsou na našich pozemcích, ať už zde v Teplicích, tak i na jiných místech.

Pro čtvrtletník Posel připravil: duchovní ŽOT

Purim na obci

....na úvod bych si rád dovolil malou ukázkou z modlitby amida, aneb jinak táž zvané šmone esre – která pojednává o přijetí naší modlitby;

„Šema kolejnu Adonaj Elohejnu, chus rachem alejnu, ve-kabel be-rachamim uberacon et-tfilatejnu, ki el šomea tfilat vetachanunim ata, umilfanecha malkejnu, reikam al-tašivejnu, ki ata šomea tfilat amecha jisrael berachamim.“

„Vyslyš hlasy naše, Hospodine, B-že náš, ušetři nás a smiluj se nad námi, a přijmi v milosrdenství a v laskavosti modlitbu naši, neboť ty jsi B-hem, jenž vyslyší modlitby a prosby; a nedej, abychom od tebe bez výsledku se vraceli, neboť ty vyslyšáš modlitbu svého Israele v milosrdenství.“

Překlad jsem si dovolil pořídit ze siduru „Maarche-lew“, který českým překladem opatřil Dr. August Stein, modlitební kniha izraelitův pro dny všední a pro šabaty a svátky vyšla v Praze v roce 1884, vlastnictvím a nákladem Jakuba B. Brandeise.

Purimová oslava se v teplické modlitebně v Lipové 333/25 konala v úterý 7. března 2023 v odpoledních hodinách za velkého zájmu věřících.

O den dřív se konala Purimová oslava v Karlových Varech na Erev Purim, tj. 6. března 2023. Karlovarská obec začala purimové oslavy večerní modlitbou aravit, kterou vedl karls' bade rebe reb Chaim Kočí, před karlovarským minjanem, který jsme spolu s Vitalijem Makondou doplnili do potřebného počtu deseti halachických mužů. Po večerní modlitbě se přikročilo k čtení purimového svitku – Megilat Ester. Svitk přčetl ve svižném tempu reb Diego Bransburg. Na bimě mu asistovali duchovní ŽOKV Chaim Kočí a duchovní ŽOT Tomáš Pulc. Poté se konala hostina na počest svátku Purim. Po hostině ve společenské místnosti proběhla volná zábava a tombola, která přitáhla spoustu příznivců. Možná bychom se mohli v Teplicích inspirovat a uspořádat vlastní. Ceny do tomboly věnovali členové obce, vyhrát se dala lahev kvalitního vína, kosmetika, kniha, či mnoho dalších cen. Myslím, že je to hezká myšlenka. K poslechu a tanci zahrál reb Diego Bransburg, kterého jsme v Teplicích měli možnost slyšet těsně před vypuknutím covidové pandemie.

Jak už jsem zmínil hned na úvod, v Teplicích se Purimová party konala následující den v odpoledních hodinách. Teplický minjan se sešel ve stanovenou hodinu a v plné síle, a tak se mohlo začít hned s odpolední bohoslužbou Mincha, kterou vedl chazan FŽO Danny Vaněk. Tak jako vždy na úvod zazněl žalm „Ašrej jošvej“, po ní byl vyzvednut reb Vitalijem pergamenový svitek Tory z Aron ha-kodeš Svaté skříně.

První aliji obdržel od gabaje synagogy reb Cvi ben Becalel, který poté obdržel mišeberach od baal kore, k druhé aliji byl vyzván reb Rafael ben Josef, i jemu požehnal

baal kore, třetí závěrečnou aliji obdržel Roš kehila Zelig ben Benjamín Zeev, i on získal svůj mišeberach. Hagbe pozdvižení Svítu Tory bylo svěřeno reb Jochananu Roubínkovi z Památníku Terezín a při pozdvižení mu asistoval bachur Rafi ben Daniel, který ustrojil Tóru do sametového pláště a ozdobil štítem Tóry, a zavěsil ukazovátko Tóry - stříbrný jad.

Všichni pánové toho dne povolání gabajem synagogy k aliji se svého úkolu zhostili se ctí, a tak se v klidu mohlo pokračovat dále. Ustrojený Svitek Tóry se vrátil na své místo v Aron ha-kodeš, kde bude čekat na další společné shromáždění obce a na další bohoslužbu s minjanem.

Svátek Purim je charakterizován bujarým veselím a především čtením svitku Megilat Ester. Svitek Megilat Ester přčetl se všemi požehnáními chazan FŽO Danny Vaněk, na který kahal odpověděl „Amen!“ U bimy mu asistovali duchovní ŽOT Tomáš Pulc a ředitel Památníku Terezín Jan Roubínek.

Dle midraše; Legendy Židů 4. od Louise Ginsberga se píše; Kniha Ester představuje poslední knihu z Tanachu. Následující dějiny Izraele a veškeré strádání lidu jeho známe pouze na základě ústní tradice. Z toho důvodu byla hrdinka poslední kanonické knihy pojmenována Ester, tj. Venuše či Jitřenka, jež vydává světlo i v době, kdy ostatní hvězdy pohasly a slunce dosud nevyšlo, skutky královny Ester tudíž vrhají paprsky světla do nejtemnějšího období dějin Izraele v galuti.

Židé za časů Achašverošových podobali se holubici, která chce usednout do hnízda svého, byť v hnízdě se skrývá stočený had. Nemá však na vybranou, neboť shůry se snáší sokol a chystá se ji napadnout. V Šúšanu nacházeli se Židé ve spárech Hamanových, ale i v jiných zemích krále Achašveroše byli vydáni na milost a nemilost četným nepřátelům, připraveným uposlechnout Hamanovy výzvy – zabít a likidovat Židy až do úplného vyhlazení.

Záchrana Židů z rukou jejich nepřátel představuje jen část této podivuhodné kapitoly izraelských dějin. Neméně významné je vznešené postavení, jehož Židé dosáhli v říši Achašverošově po pádu Hamanově, zejména moc a důstojnost, jíž se dostalo královně Ester. V této souvislosti velkolepá hostina, kterou Achašveroš vystrojil svým poddaným, patří neodmyslitelně k příběhu. Majestát tohoto hodokvasu se stal měřítkem bohatství a moci, kterou později jako královna disponovala Ester.

Králem Persie se nestal Achašveroš proto, že by měl urozený původ, ale nýbrž proto, že byl nesmírně zámožný. Jeho majetek byl tak rozsáhlý, že si koupil „nadvládu nad celým světem.“ Žel B-hu i dnes jsme toho svědky a noví Hamanové povstávají, nejen proti nám Židům, ale i proti jiným národům.

Celý svitek byl přečten dle tradice a zlý Haman syn Hamedaty Agagovce potomka nenáviděného Amáleka byl hlasitými zvuky zahnán. Co je též důležité vědět, že Židé v Perské říši po těchto událostech na sebe a své potomky podruhé a dobrovolně přijali jho Království B-žího.

Po svátečním čtení svitku Megilat Ester, se všichni v tichosti pomodlili šmone esre v odpolední modlitbě se vsuvkou vztahující se k svátku Purim. Chazan FZO Danny Vaněk dle tradice následně zopakoval nahlas slova osmnácti požehnání, na něž mohl odpovědět kahal „Amen!“ Závěrečný kadiš přednesl duchovní ŽOT Tomáš Pulc – poté se všichni odebrali do klubu ŽO, kde bylo pro všechny přichystané jako každoročně bohaté občerstvení pod dozorem mašgiacha. K poslechu a k tanci zahrál PhDr. Martin Krajíček, líder pražské skupiny Schodiště.

Dle všeho všem přítomným chutnalo a skvěle se všichni bavili, nu co dodat, snad by se na závěr slušelo poděkovat všem, kteří přiložili ruku k dílu a pomohli zorganizovat sváteční purimovou party. Poděkovat se sluší též všem našim sponzorům, a to jmenovitě Ústeckému kraji a Nadačnímu fondu obětem Holocaustu - NFOH.

Pro čtvrtletník Posel připravil: duchovní ŽOT

Koncert k 75. výročí založení Státu Izrael

u příležitosti 75. výročí založení Státu Izrael

Dominika WEISS HOŠKOVÁ
Jiří Hošek - klavír

program: Beethoven, Bloch, Bruch, Sheriff, Dvořák, Chopin

Milovníci komorní hudby si tentokrát nemohli nechat ujít výjimečný koncert, který se uskutečnil ve středu 3. května 2023 v 19 hodin v koncertním sále Lázeňského domu Beethoven. Violoncellový recitál zde odehrála Dominika Weiss Hošková, která za klavírního doprovodu svého otce Jiřího Hoška přednesla skladby Beethovena, Brucha, Blocha, Sheriffa a Chopina.

Dominika Weiss Hošková začala hrát na violoncello ve čtyřech letech. Po studiích na Pražské konzervatoři (prof. V. Jírovec, prof. V. Kočí) a soukromých lekcích u prof. Miloše Sádla pokračovala na AMU v Praze, kde absolvovala magisterské studium ve třídě svého otce doc. Jiřího Hoška. Studovala v Izraeli na Jerusalem Academy of Music and Dance u prof. Zvi Plessera (violoncello) a prof. Avi Abramovice (komorní hudba). Doktorský titul získala na AMU s tématem „Židovské náboženské motivy v tvorbě pro violoncello“.

Její aktivity byly oceněny v červnu 2010 udělením Stříbrné medaile Senátu Parlamentu ČR za šíření dobrého jména a tradic České republiky ve Státě Izrael.

Dominika Hošková se stala nejmladší českou účastnicí Mezinárodní hudební soutěže Pražského jara 2000. Nadace Český hudební fond ji ocenila udělením stipendia pro nejúspěšnější studenty a v roce 2006 ji nominovala na Prémiovou listinu CHF pro nejlepší mladé interprety. Získala absolutní vítězství ve všeoborové smyčcové soutěži „The competition in memory of David Gritz“ v Izraeli a 1. cenu v „The Rose Choron Chamber Music Competition“ v roce 2009. Absolvovala mistrovské kurzy u Csaby Onczay, Jeana-Marie Gamarda, Dudu Selly, Zvi Plessera, Hilela Zoriho nebo Itzhaka Perlmana. Koncertuje s předními českými a izraelskými orchestry, vystupuje na sólových recitálech.

Pro čtvrtletník Posel připravil: Pavel Kirs

Pesach – aneb cesta ke svobodě

Dnes už to málo kdo ocení, co je to svoboda, vnímáme ji jako samozřejmost a rádi se v dnešní době necháváme uplatit, na úkor toho, že přijdeme o trochu té svobody, hlavně když za to dnes něco kápneme. První věc co Židé po překročení Rákosového moře, kterým prošli suchou nohou, tak jak jejich dávní předci dostali, bylo Desatero B-žích příkázání a židovskou nauku nazvanou Tóra, kterou přijal náš učitel Moše rabejnu na hoře Sinaj. Každý, kdo byl vyveden z egyptského otroctví, tomu byly vštípeny na Sinajské poušti zákony a nařízení. Od té chvíle byl každý izraelita zodpovědný před B-hem sám za sebe. Tento vpravdě revoluční počín, zůstal na dlouho dobu mezi ostatními národy světa osamocen, a možná i to zapříčinilo židovskému národu kruté pronásledování od národů na nelehké cestě dějinami, na který se izraelité po východu z Micrajim, tj. Egypta, vydali.

Letošní seder pesach, s večerní bohoslužbou se konal 5. dubna 2023 v modlitebně v Lipové ulici a ještě v dopoledních hodinách byl duchovním ŽOT spálen za obecním domem na schodech v papírové tašce nashromážděný chamec. Večerní bohoslužbu vedl netradičně duchovní ŽOT Tomáš Pulc, na úvod zapálila v modlitebně sváteční svíce Judita Augustová, poté zazněla večerní tfila na první den Erev pesach, za přítomnosti teplického minjanu, který se k tomuto svátku sešel. Po večerní sváteční bohoslužbě se všichni přesunuli do klubu ŽO, k svátečně prostřenému sederovému stolu, který pomohla duchovnímu ŽOT připravit slečna Yocheved Malenčíková, a která zde zapálila sváteční světla na jom tov pesach. Duchovní ŽOT Tomáš Pulc se snažil všechny přítomné u sederové tabule provést všemi částmi pesachové hagady, tak jak už to činí po dvacet let od roku 2004 na naší obci po smrti chazana Chaima Kleina z"l.. A aby se udržela pozornost všech, nejen dětí, každý z účastníků pesachového večera přečetl malý kousek z pesachové hagady. Děti se pak tradičně ptali, čím se liší tato noc od ostatních nocí, jak se zpívá ve známé pesachové písni „Ma ništana“ a my všichni, co jsme byli zde, jsme jim odpovídali. V průběhu sederové noci jsme vypili dle tradice čtyři poháry košer vína, pojedl se chudý chléb „maca šmura“, který na tuto příležitost věnoval vrchní rabín jihoizraelského města Ejlat, a pojedlo se něco málo hořkých bylin, než se dospělo k bodu, zvaném „Šulchan orech“, který představuje sváteční pesachovou večeři, která nám dnes nahrazuje korban chagiga – tj. sváteční oběť, kterou jedli naši praotcové, než je B-h vyvedl vztaženou paží a mocnými činy z egyptského otroctví do svobody a ustanovil si je za svůj zvláštní lid.

K sváteční večeři se podávalo pečené kuřecí maso na zelenině s bramborem, které připravil a upekl duchovní ŽOT. Ochutnat se dala i košer pesachová buchta, která k tomuto účelu spolu s vínem byla zakoupena v košer obchodě v Maislově ulici v Praze.

Po sváteční pesachové hostině se zjistilo, že kdosi odcizil afikoman, tj. část prostředního macesu, který se na závěr hostiny všem rozdělí jako zákusek. Po chvíli byl zjištěn viník, ale získaného afikomanu, se nechtěl vzdát. Po dlouhém naléhání byl předsedou obce Michaellem Lichtensteinem a za podpory ostatních členů obce afikoman vykoupen. Vykoupený afikoman pak předseda obce všem přítomným rozdělil. Se svátečním halelem a s pesachovými písněmi vypomohl náš vážený host, ředitel Památníku Terežín a náš velmi dobrý přítel Jan Roubínek s rodinou. Sederové pesachové večere se zúčastnil i primátor města Teplic Jiří Štábl.

Myslím, že pro všechny zúčastněné to byl příjemný večer a splnění hned několika pesachových micvot. Rád bych též na závěr poděkoval všem, kteří se na náročné pesachové hostině podíleli, ale dík patří i těm, kteří pomohli s před pesachovým úklidem na obci. „Toda raba všem!“

No, a pokud se příští rok neshledáme ve svatém městě Jeruzalému, dojistá nás najdete na stejné adrese v Lipové ulici 333/25 v Teplicích, ale je dobré předem se ohlásit. „Pesach sameach chaverim!“

.....a vy, kteří jste to dočetli až sem, mám přídavek navíc, je to jen kratičký příběh nazvaný „Rabín a chasid“ – Je ta Tóra spolu s tradicí někdy docela potíž. Jak k tomu jeden přijde, že když studuje pokyny ohledně Pesachu, dočte se na jedné straně ve spise Orach chajim, že začít myslet na Pesach a pomalu se tak i chovat je vhodné dobrých třicet dní před samotnými svátky, tj. hned po svátku Purim. To by ale znamenalo, že každý „povedený“ Žid tou dobou přestane pořizovat chamec do zásoby, aby se ho pak na Pesach nemusel zbavovat. To má logiku. Na tom něco je.

Jak si ale vysvětlit komentář k této pasáži v Orach chajim, který napsal slovatný Ramu z Krakova: „Je proto zvykem nakoupit dostatečné množství zásob pšenice....“ – To už smysl nedává. Vždyť stačí jen pár kapek vody, nějaké drobné nedopatření a z pšenky máte rázem chamec! Co s tím?

Stačí naslouchat, učil reb Meir Przemyszljaner – Orach chajim nás vyučuje, jako učivají rabíni: „Taková je cesta, aby se svět udržel v rovnováze.“ Rama ale učí jako chasid: „A zároveň dostatek pšenice, aby zbylo na macesovou mouku i pro potřebné a chudé....“

Tento příběh a ještě mnoho jiných najdete v knize; Vepřožrout Moške, kterou přeložil Jaroslav Achab Haidler, a vydalo Prácheňské o. s. v Horažďovicích v roce 2009

Foto: pochází z předcházejícího sederu v roce 2022

Pro čtvrtletník Posel připravil: Tovje

Velká pocta pro teplickou kehilu

Vše co v životě máme krásného, to trvá jen krátkou chvílí.

V neděli 19. března 2023, dle hebrejského kalendáře 26. adaru 5783 v odpoledních hodinách se konala na pražské židovské obci v Maislově ulici velká událost – vnesení staronového svitku do Staronové synagogy. Svitok Tóry ve 30tých letech 20. století zakoupil v Praze bialský chasid, a ten svitek odvezl do synagogy Stamford Hill v severním Londýně. Tam se používal až do konce 20. století. Poté, co byla synagoga uzavřena, svitek Tóry skončil v garáži u pana Salomona. Ten ji našel a ukázal právě Baruchu Nachumovi. A dnes opravený svitek Tóry reb Baruch Nachum věnoval pražské židovské obci. Před samotným vnesením Tóry bylo poctěno deset vybraných mužů, aby dopsali deset písmen ve svaté Toře pod dozorem zkušeného sofera. Mezi váženými a ctěnými muži byl k této poctě povolán i duchovní ŽOT Tomáš Pulc, kterému bylo svěřeno dopsat na opraveném pergamenovém svitku Tóry písmenko „ajin“.

Podle knihy mystického výkladu Sefer otijot od Lawrence Kushnera, kterou vydalo nakladatelství Půdorys v Praze v roce 2003 – „Ajin“ nemluví. Jenom vidí. Je to oko.

Je to tichá pokora „anava“ služby Pánu vesmíru. Služba „avoda“. Vyprázdňení sebe sama tak, abyste byli naplněni B-hem. Avšak ne všichni, kdo slouží, slouží živému B-hu. K „ajin“ patří také „ajin“ zlatého telete a „ajin“ zvrácené služby fetiši, modle. „Ajin“ to je otroctví, které zneuctívá, ale existuje, také „ajin“ služby, která osvobozuje. Je to velký nákrčník, jho, s jehož pomocí slouží vůl svému pánu, není však jeho hanbou, nýbrž jeho naplněním. Toto je cíl, kvůli němuž jste byli posláni na tuto Zemi: sloužit B-hu. Vzít na sebe jho Království nebeského. Vždyť i desatero přikázání „Eseret hadibrot“ začíná písmenem „ajin“.

Velká pocta patří celé teplické židovské kehile, neboť „Tóra podpírá a umožňuje existenci celého světa“, tak aspoň o tom píše Maharal ve svém díle „Netivot olam“, v části „Netiv hatora“. Dále zde píše, že „Tóra je B-ží řád daný člověku.“ Lze to odvodit z midraše Berešit raba, kde je psáno; „Když B-h tvořil svět, nahlížel do Tóry jako do stavebního plánu.“a zde jsou vyložena velká tajemství Všemohoucího našeho B-ha.

Pro čtvrtletník Posel připravil: šmot

Příběh posledního lounského rabína

Rabín Benjamin Béla (Vojtěch) Gottshall se narodil 30. srpna 1907 v Szegeďu v Sedmíhradsku v Maďarsku jako nejstarší z pěti dětí rabína Samuela Gottschalla a jeho manželky Jenny (Evy), rozené Schayer (Scheuer). V roce 1908 se Samuel Gottschall stal rabínem v komunitě status quo v Eperjes v Horních Uhrách (od roku 1919 v Prešově, Československo), kam se celá rodina přestěhovala. Mladý Benjamin zahájil vzdělávání na místním katolickém gymnáziu, pokračoval v teologickém semináři judaismu „status quo“ v Budapešti a studoval egyptologii na univerzitě Loránd Eötvös. Během osmi semestrů medicíny na Univerzitě Komenského v Bratislavě také navštěvoval ortodoxní ješivu. V Bratislavě dirigoval synagogální sbor status quo ante. Když se rozhodl pro rabínskou kariéru, vstoupil do semináře v německém Breslau (polská Wroclaw), kde postupně studoval v maďarštině, češtině a němčině, stejně jako v hebrejštině a jidiš. V roce 1936 zde získal rabínský diplom.

Benjamin Bela (Vojtěch) Gottschall v roce 1937 nastoupil na post rabína v Lounech, kde se 1. září 1938 oženil s Margeretou Glässnerovou a sloužil tam až do roku 1942, kdy byli lounští Židé se svým rabínem posláni do ghetta v Terezíně. V Terezínském ghettu patřil mezi nejmladší rabíny, pracoval v márnici a tajně prováděl bohoslužby. Za tento „přestupek“ byl dne 18. prosince 1943 s manželkou převezen do koncentračního tábora v Osvětimi-Birkenau v okupovaném Polsku, kde byl poslán do „rodinného tábora BIIb“. Rabín Gottschall se vyznamenal tím, že ve své skupině vězňů učil techniky přežití (například vždy pochodovat uprostřed tvaru) a sloužil zde jako psy-

cholog a duchovní rádce. V roce 1944 1. června byl s dalšími 999 vězni poslán do továrny na výrobu syntetického benzínu ve Schwarzheide poblíž Drážďan, kde pokračoval ve své zakázané službě. Jeho manželka byla přesunuta do Bergen-Belsenu, kde zemřela. Rabín Gottschall byl osvobozen v květnu 1945 a trpěl silnou tuberkulózou. Po dobu nacistické okupace mniši z kláštera v Lounech schovávali jeho knihy, papíry a nábytek.

Ke konci roku 1945 se rabín Gottschall stal obecním rabínem přeživších Židů v Praze a asistentem postupně Dr. Aladara Deutsche a pak rabína Gustava Sichera, hlavních rabínů Československa. Dne 24. listopadu 1946 se v Praze oženil s Johanou (Janou) Prágerovou, dcerou rabína z Topolčan, jehož celá rodina zahynula v pekle plynových komor na polském okupovaném území. V červenci roku 1949 rodina rabína Gottschalla uprchla před komunistickým režimem a 6. září dorazili do Sydney s jedním dítětem a druhým, které se brzy narodilo ve svobodné zemi.

Když se rabín Gottschall učil anglicky, pracoval nejprve v továrně. Teprve v květnu 1950 nastoupil po rabínu Isaaku Morrisovi jako rabín do hebrejské kongregace v Newcastleu. Rodina rabína Gottschalla získala australské státní občanství v roce 1955. V letech 1958 až 1962 sloužil ve Wellingtonově hebrejské kongregaci na Novém Zélandu. Poté působil jako vrchní rabín v Queenslandu (1963-67), rád zastupoval židovskou komunitu na oficiálních funkcích; maličký rabín byl viděn v televizi, kde požehnal tyčícímu se prezidentovi Lyndon Baines Johnsonovi, který byl 36. prezidentem Spojených států amerických při jeho návštěvě Nového Zélandu. Po návratu do Sydney v roce 1967 rabín Gottschall sloužil v Kingsford-Maroubra synagoze, kde působil až do odchodu na penzi v roce 1973.

On i jeho manželka byli aktivní ve společném a občanském úsilí na všech svých ministerstvech. Jeho rozhodnutí sloužit malým sborům tyto komunity posílilo. V březnu 1950 uspořádal vzpomínkovou bohoslužbu za československé židovstvo, kterou opakoval, kdykoli pobýval v Austrálii (a která mu měla i nadále vzdávat hold). Přežil svou ženu, rabín Benjamin Zeew ben Samuel Jehuda zemřel na rakovinu 28. dubna 1978 (podle hebr. kalendáře 22. nisanu 5738 na sedmý den svátku Pesach) ve Woollahře a byl pohřben na hřbitově v Rookwoodu. Čtyři desetiletí po propuštění si jeho spoluvězni z táborů smrti s vřelostí připomněli jeho vliv na ně. My to dnes činíme po dalších pětácti letech. „**Čest jeho památce.**“

V roce 2015 v bývalém domě kousek od neologické synagogy objevil Imrich Girášek při opravě střechy, na půdě za trámy osobní věci a fotografie po prešovském rabínu Samuelu Gottschallovi a jeho ženě Jenny Scheuerové, kteří byli spolu s dalšími 6 tisíci Židy z Prešova deportováni v roce 1942 do vyhlazovacího koncentračního tábora v Osvětimi-Birkenau. Nálezce pokladu vypátral potomky rabína Samuela Gottschalla až v Sydney. Rodinné fotografie a osobní věci byly předány vnučce Samuela Gottschalla, který byl posledním lounským rabínem, paní Evě Wittenberg.

Fotografie zde publikované tak pochází z tohoto nálezce, tak i z rodinného archivu potomků rabína Gottschalla.

Pro čtvrtletník Posel připravil dle dostupných informací na webu: Tovje

Zprávy z obce o stavu našich hřbitovů

Na začátku měsíce března 2023 se konal kontrolní den na židovských hřbitovech v Údlících, Čeradicích, Mašově, Podbořanském Rohozci a v Letově. V Údlících se stále řeší podoba Nového židovského hřbitova, neboť v dobách reálného socialismu byl necitlivě pod dohledem památkové péče, hřbitov brutálním způsobem úplně zlikvidován a část hřbitova se proměnila v betonové monstrum sloužící pietnímu kultu komunistické strany jako památník Rudé armády a obětem 2. světové války. Židovské obci v Teplicích se podařilo v průběhu několika let získat některé pískovcové fragmenty a několik málo náhrobních kamenů z bývalého starého židovského hřbitova v Údlících, které rozprostřela po ploše hřbitova a ty novější zatím zde uložila k dalšímu využití, neboť záměrem židovské obce v Teplicích, je zde vybudovat památník na údlickou židovskou komunitu. Jak se záměr podaří uskutečňovat a realizovat, vás budeme průběžně informovat jak na stránkách čtvrtletníku Posel, tak na webových stránkách obce.

V Čeradicích místní samospráva, buduje přístupovou cestu k židovskému hřbitovu, neboť hřbitov se nachází v dosti špatně přístupné lokalitě cca 1,5 km od obce Čeradice v meandru Libockého potoka, který před více než sto lety byl využíván pravděpodobně jako libosad a dnes je silně zarostlý nálety. Na ploše hřbitova nás čeká ještě mnoho práce, neboť je potřeba zde udělat terénní úpravy a zasypat propadající se hroby. Ohradní pískovcová zeď hřbitova je dochována částečně, jen na východní straně, u níž obec Čeradice vybuhovala informační tabuli a osadila zde lavičku, pro případné návštěvníky, kteří by sem zašli rozjímat.

Na židovském hřbitově v Mašově se podařilo v loňském roce díky B-hu opravit celou obvodovou zeď, za přispění finanční dotace od Evropské společnosti pro obnovu židovských hřbitovů ESJF. Podařilo se zde zachránit půdorys původního hřbitovního domku, který je od ostatní plochy oddělen zdí. Jak původní stavba vypadala a k jakému účelu sloužila se zatím nepodařilo zjistit, jen jsme o ní měli povědomí ze starých plánů a z nízkého tarasu kamení. Na hřbitově by měla být v letošním roce osazena pamětní tabule a pokračovat s opravou posledních zbývajících náhrobních stél. Důležité je každoroční vysekání celé plochy hřbitova aby nezačala opět zarůstat náletovými dřevinami. Což se nám v posledních letech daří.

V Podbořanském Rohozci a v Letově, je potřeba pokračovat s opravou náhrobních kamenů, na které se ještě nedostalo. Důležitá je zde příprava, tj. zajištění vysekání celé plochy hřbitova a připravit základy pro náhrobní stély. Které poté budou osazeny na původní místo.

Stavění náhrobních kamenů pokračuje též na židovských hřbitovech v Bílině a v Teplicích, kde jsou práce již v plném proudu. Opravy náhrobních kamenů našich společných předků, se nám daří zachránit díky grantům plynoucím z NFOH.

Pro čtvrtletník Posel připravil: duchovní ŽOT

Jom hašoa v Terezíně

V úterý 18. dubna 2023 se konalo veřejné čtení jmen obětí Šoa v Magdeburských kasárnách v bývalém Terezínském ghettu. Za Židovskou obec Teplice přečetl na Půdě Magdeburských kasáren deset jmen obětí z prosincového pardubického transportu z roku devatenáctsetčtyřicet dva s označením Cg, předseda ŽOT Michael Lichtenstein. Spolu s předsedou obce se akce na pozvání ředitele Památníku Terezín Jana Roubínka zúčastnili členové představenstva ŽOT Tomáš Pulc a Vitalij Makonda, a později dorazil čtvrtý člen Vadim Krasnostavskij. Za děčínskou židovskou obec se akce zúčastnil předseda obce František Comorek. Akci navštívil v rámci svého výjezdního zasedání i Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje v čele s Karolínou Žakovskou a členové Rady Ústeckého kraje.

Vrchní zemský rabín Karol Efraim Sidon se pomodlil modlitbu El male rachamim za všechny židovské oběti, které byli umučeni anebo zavražděni v průběhu 2. světové války, která znamenala po židovský národ ztrátu 6 milionu lidských obětí.

Po čtení sta jmen zavražděných a umučených židovských obyvatel, které byly pro tento den a pro tuto příležitost vybrány, zahrálo vysokomýtské gymnázium divadelní hru o osudu čtyř židovských rodin z Vysokého Mýta, a to rodin Frischmannových, Vohryzkových, Adlerových a rodiny Pickových, kteří zahynuli v koncentračních táborech nacistického Německa. Zachránit se z pekla nacismu se podařilo jen nemnohým, a i ti co přežili, se později museli znovu rozhodovat zda zůstat nebo odejít do emigrace před komunistickou diktaturou Moskvy.

Nastudovaná divadelní hra vysokomýtskými studenty gymnázia všechny přítomné diváky nadchla, a za odměnu jim byl dlouhotrvající potlesk ve stoje. Své udělalo i dobře zvolený prostor divadla Půda ve 3. patře již zmíněných Magdeburských kasáren. V budově Magdeburských kasáren za války sídlila Rada starších Terezínského ghetta též známá jako židovská samospráva. Zvolené místo a divadelní představení podtrhlo pietnost celé akce pořádané Památníkem Terezín.

Šoa téměř vyhladilo evropské Židy. Počet lidí, kteří se dnes z různých důvodů hlásí k judaismu, nicméně roste a probudit zájem o židovství může dokonce i vzdálený židovský prapředek, „anebo láska k Eretz Jisraeli“. Zároveň oslabení národnostní definice státu, v němž se většina občanů prohlašuje za ateisty, a působení masových médií a globální migrace přispívají k tomu, že židovství začíná být více vnímáno jako pouze jedna z mnoha sebeidentifikací. Rozlišení mezi Židy a nežidy, které nikdy nebylo absolutní, je dnes ve středoevropské oblasti obtížnější než kdy předtím.

A tímto posledním citátem z knihy: Židé v českých zemích – společná cesta dějinami, od Kateřiny Čapkové a Hillela J. Kievala, která vyšla v roce 2022 v nakladatelství NLN, bych celý článek uzavřel.

Pro čtvrtletník Posel připravil: tomaszot

Krátká úvaha k svátku naší svobody

Příběh „Pesach in the Ghetto“ vydaný rabínem Moše Pragerem, rok po válce (29 adar šeni 5706) se zabývá halachickým dilematem, které se snaží zjistit, zda splnit micvu svátku svobody v realitě otroctví.

„Ach můj bože, co je nám do svátku svobody v naší situaci“ – povzdechl si jeden z odevzdaných a zoufalých Židů – „jsme zotročení jako otroci krutého nepřítele.“ Na druhou stranu se ozvaly další hlasy: „Nejsme otroci“ – ozvaly se hlasy tvrdohlavých Židů, kteří se bouřili proti hrozné realitě – Ne každá hlava, kterou ostatní uvěznili v řetězech, se nazývá „otrokem“, každý, kdo nepřijme život otroctví, každý, kdo touží a věří, bojuje tak trochu podle svých možností za osvobození, vždyť to je duchem svobodný člověk!

Halachická otázka zní: Je nutné naplnit micvu bez záměru a podstaty, která je v ní vlastní? Zatímco odpověď, kterou poskytuje rabín Moše Prager, je morální a výchovná odpověď: člověk není zotročen, pokud nepřijme život v zotročení. Posvěcení Boha a zasvěcení duše během holocaustu jsou vznešeným výrazem „hrdinství“. Dnes, o sedmdesát sedm let později, když držíme za ruce poslední přeživší, kteří jsou stále s námi, musíme přijmout tuto kapitolu velikosti židovské duše za holocaustu jako součást jejich odkazu. „Amen.“

Lag baomerová party v Lipovce

Na úvod bych začal krátkým zamyšlením z pera rabína Jisra'ele Me'ira Laua, jehož knihu Praktický judaismus, která vyšla v roce 2012 v nakladatelství P3K, jsem už tu nejednou představoval. Toto celé zamyšlení najdete na straně 284 – **Omer jako období smutku**

Judaismus vždy kladl velký důraz na to, aby se k sobě lidé navzájem chovali s úctou, dokonce až do té míry, že je nám řečeno, že „**správné chování má přednost před studiem Tóry**“. Žáci rabiho Akivy (z nichž někteří se účastnili povstání Bar Kochby) byli natolik ponořeni do studia, že přehlíželi potřebu řádných mezilidských vztahů. Byli potrestáni, že se k sobě navzájem nechovali s úctou. Jejich smrt byla velkou pohromou pro židovský lid, neboť se jednalo o potenciální duchovní vůdce své generace a jejich smrt zanechala svět „v troskách“, jak to popisuje a vnímá naše tradice. Tento krutý kolektivní trest měl všechna budoucí pokolení naučit důležitost správného chování ke svým bližním, na což i dnes často zapomínáme a mě nevyjímaje.

Teď už se vraťme k naší oslavě k lag-ba-omerové party, která se konala v pondělí 8. května 2023 v Lipové ulici v Tepličích. Tak jak už bývá naším zvykem, lab-ba-omerová party se začala odpolední bohoslužbou Mincha, kterou vedl chazan FŽO Danny Vaněk, po úvodním žalmu Ašrej, byl vynesena z Aron ha-kodeš reb Chaimem ben Heršl Efraimem svitek Tóry, který byl poté předán do rukou chazana FŽO. Poté gabaj synagogy vyvolal tři osoby, které obdržely alija ke čtení z Tóry. Čtení Tóry se ujal vrchní zemský rabín K. E. Sidon. Prvním vyvolaným, kdo obdržel aliji, byl reb Jehuda Arie ben Avraham, kterému byla po požehnání přečtena úvodní část z paraši na tento týden Behar; **Hospodin mluvil k Mošemu na hoře Sinaj, říká: „Mluv k synům Jisraele a řekni jim: Až přijdete do té země, již vám dávám, ať i ta země odpočívá Hospodinovým odpočinkem! Po šest let osívej své pole, po šest let ořezávej svůj vinohrad a sklízej svou úrodu.**“ Po druhém požehnání nad Tórou obdržel, Jehuda Arie mišeberach z úst toho z nejpovolanějších, a to chazana FŽO; a gabaj synagogy vyvolal druhou osobu k aliji, a tou byl člen představenstva ŽOT reb Chaim ben Heršl Efraim, i jemu po úvodním požehnání přečetl následující verše z paraši Behar rabi K. E. Sidon: **„Sedmý rok je však šabat odpočínutí pro zemi, šabat Hospodinův, takže své pole neosívej a svůj vinohrad neprořezávej. Nežni, co by ti vyrostlo na poli po minulé žni, a nesbírej své pozdní hrozny, země musí mít rok odpočinku. Pokrmem vám bude odpočinek země, tobě a tvému služebníku a tvé služce i dělníkům a přistěhovalcům, kteří se u tebe usadili. I tvému dobytku a zvěři v tvé zemi bude všechna její úroda pokrmem.**“ Po těchto slovech reb Chaim odříkal druhé požehnání nad čtením Tóry a i on obdržel svůj mišeberach od reb Dannyho Vaňka, chazana FŽO. A gabaj vyzval třetího k aliji a tím nebyl nikdo jiný nežli, Morejnu ha-rav Karol Efraim Sidon, a on sám si dočetl poslední verše z paraši Behar, určené pro dnešní den: **Počítej si sedm ročních šabatů, sedmkrát sedm let, a když budeš mít sedm ročních šabatů, čtyřicet devět let, dej troubit sedmému měsíce, desátého dne měsíce v den smíření dejte troubit na šofar v celé vaší zemi. A posvěťte padesátý rok a vyhlaste svobodu všem obyvatelům země, je to jubilejní rok, zachovávejte ho a každý se vrátí ke své dědičné půdě a každý se vrátí do své rodiny. Padesátý rok budiž vám rokem jubilea, nesejte a nežňte, co by samo vyrostlo po minulé žni, a nesklízejte své hrozny. Je to jubilejní rok, budiž vám svatý, jeho úrodu jezte přímo z pole. Tohoto roku jubilea se každý vrátíte ke své dědičné půdě.**“ A i Morejnu ha-rav K. E. Sidon obdržel svůj mišeberach pronesený ústy chazana FŽO Dannyho Vaňka. Rabi K. E. Sidon poté přednesl nad zakrytým svitkem Tóry kadiš.

Poté byl vyzván reb Jochanan ben Helena Roubínek gabajem synagogy, aby pozdvihl svitek Tóry, a chazan FŽO ho ovínil povijanem, ustrojil do pláštíku a zavěsil stříbrný štít a jad na ec chajim, kolem nichž je navinut pergamenový svitek. Poté byla odnesena takto ustrojená Tóra do svatě skříně, aby zde vyčkala na další příležitost, kdy bude opětovně slavnostně vynesena mezi přítomné věřící. Načež chazan pokračoval v odpolední bohoslužbě tichou modlitbou Šmone esre, kterou za přítomnosti teplického minjanu zopakoval. Závěrečný kadiš opět přednesl vrchní zemský rabín K. E. Sidon. Druhá část lag ba-omerové party se konala tradičně za hezkého počasí za obecním domem, kde pro všechny bylo přichystané pod dozorem mašgiacha bohaté občerstvení, k tanci a poslechu zahrál PhDr. Martin Krajíček pár jidiš a hebrejských písniček. Pro zájemce o izraelské tradiční tance proběhla hodina se slečnou Yocheved bat Zion Malenčíkovou. Na samý závěr jsme se společně pomodlili Birkat hamazon – požehnání po jídle, kdo chtěl, mohl ještě zůstat sedět v družném hovoru s ostatními.

Myslím, že i letošní lag ba-omerová party se povedla na výbornou, a že všichni zúčastnění si to užili, na závěr mi nezbyvá, nežli poděkovat všem, kdož se na vcelku náročné přípravě jakkoliv podíleli. Děkuje též všem našim sponzorům a donátorům. **Toda rabba všem.**

Pro čtvrtletník Posel připravil: duchovní ŽOT

Synagoga v Libočanech

„Věz, že vše jednou pomine.“

Podle nejstaršího dochovaného soupisu Židů z roku 1724, který byl pořízen pro žatecký kraj, víme, že v obci Libočany žily tři židovské rodiny, na konci 18. století vzrostl počet židovských rodin na čtyři. Libočany patřili v té době pod rabinát v Postoloprtech, kam se obraceli nejen s náboženskými dotazy ohledně židovského života, ale i dalšími dotazy řešícími každodenní věci židovských poddaných. Povolení postavit si synagogu dostali libočanští židé až v roce 1833. V následujícím roce 1834 zakoupili pozemek o velikosti 36 x 58 metrů od Josefa Schreitera ze Schwarzenfeldu.

Se stavbou synagogy začali v roce 1836, neboť nemohli sehnat dostatečný počet židovských rodin, které by se do Libočan stahovaly za účelem navštěvovat místní bohoslužby a nesly s místními židy finanční zátěž spojenou s výstavbou synagogy (byl požadován poplatek 1000 zlatých, které byly upraveny patentem vydaným Františkem II. z Boží milosti zvoleným císařem Svaté říše římské národa německého, navždy rozmnožitelem, dědičným císařem rakouským, českým a uherským králem etc., dne 3. srpna 1797 v královském sídelním městě Vídni), tak s její údržbou a liturgickým provozem, neboť v nedalekých Čeradicích bylo Židů dost, ale v záležitostech náboženských byli soběstační. Libočanská synagoga sice patřila mezi stavebně zajímavé, modlitební sál se nacházel v prvním patře, s velkými okny s venkovními barokními šambránami lemovanými po celé délce, ale doba se rychle měnila a Židé se stále více se stěhovali do velkých měst v okolí.

Dnes se můžeme jenom dohadovat, jak vypadal vnitřní prostor tohoto synagogálního sálu, zda byl strop sklenut nepravou zrcadlovou klenbou, symbolizující nebesa, jak bylo v té době u mnoha dalších synagogálních staveb v severozápadních Čechách běžné, „nevíme“. Jak byl vnitřní prostor řešen, „nevíme“. Jak honosný svatostánek tu byl, „nevíme“. Zda tu byl balkon, který byl vyhrazen pro ženy, které seděly odděleně od mužů, „nevíme“. Můžeme jen tušit, že se v přízemí nacházela židovská jednotřídka s bytem kantora, který vedl bohoslužby, který býval též šochetem – tj. rituálním řezníkem.

Jediné, co se nám do dnešních dob zachovalo, je jedna jediná fotografie, která v nás probouzí fantazii, a neodolatelnou chuť něco málo se dozvědět o stavbě a o místních Židech, kteří zde žili svůj všednodenní život se svými starostmi, tak něco málo o této barokní synagoze.

15. března 1863 ukončila libočanská židovská obec svou činnost a přihlásila se k obci žatecké. V roce 1864 dochází k prvním stavebním úpravám a objekt synagogy je využíván k obytným účelům. O sto let později je z důvodu havarijního stavu zbourána.

Od nejstarších dob jsou známy případy zániku židovských obcí a s tím souvisejícího rušení synagog. Opuštěné a nevyužívané synagogy bývají odprodávány většinou místnímu nežidovskému obyvatelstvu k obytným či hospodářským účelům. Když tento objekt dosloužil a zchátral, prostě byl zbořen bez většího stavebního průzkumu a jakékoliv dokumentace. Po zboření zchátralého stavení na ploše již nová stavba nevznikla.

Jedinou dochovanou památkou na zdejší židovské osídlení je nedaleký židovský hřbitov, který leží v pomyslné ose Libočany – Čeradice v meandru Libockého potoka, i on je tak trochu stranou, zapomenutý. Není zde mnoho stél, ale na některých náhrobních kamenech lze najít „aus Liboczan“. Díky starostce obce Čeradice Vladimíře Chybové je o plochu židovského hřbitova a přístupovou cestu k němu dobře postaráno.

Pro čtvrtletník Posel připravil: tomš69 dle dostupných materiálů

V době covidu se mi podařilo nakoupit pár dobrých knih a bibliofilů přes antikvariát.cz. Jednou z koupených bibliofilů je část korespondence básníka a spisovatele Viktora Fischla (nar. 1912 - zemřel 2006, který v emigraci po roce 1949 přijal hebrejské jméno Avigdor Dagan) s redaktorem Svobodné Evropy Jaroslavem Dreslerem z Mnichova.

Korespondence je z 80-tých let 20. století odeslaná z Jeruzaléma, kde tou dobou básník Avigdor Dagan žil a později i zemřel. Součástí korespondence jsou dvě básně nazvané podle měsíců v roce, a to Květen a Červenec.

Jak asi dobře tušíte Avigdor Dagan je mým oblíbeným spisovatelem, převážně z dob kdy jsme v lockdownu byli zavřeni mezi čtyři zdi.

Rád bych zde jednu z básní otiskl a věnoval ji, někomu mne velmi blízkému.

Pro čtvrtletník Posel připravil: tp

Už zase
je tu můj máj
Hřmí vody nedočkavé
Třpytí se jaro lip
i křídla bělásků
Žhnou slunce ve hrudi
žhnou v očích hřívý plavé
Já ležím u splavu
a myslím na lásku

A vím
že osud můj
pastorek v soukolí
do tvého osudu dál věrně zabírá
A lásce děkuji
ať hřeje
ať snad bolí
že sebou
kráse vstříc
mé oči otvírá –

Zprávy z představenstva

Představenstvo se na zasedáních zabývalo běžnou agendou a organizací života na obci zejména:

1. Činnosti ŽO Teplice ve 2.čtvrtletí 2023.
2. Plnění hospodaření ve 2. čtvrtletí 2023.
3. Sociálními službami ŽO Teplice v roce 2023 a projektu CC GG 25. Židovské obci se podařilo do projektu zapojit další dva klienty (viz článek sociální pracovnice).
4. Vydáváním čtvrtletníku Posel ŽO Teplice v roce 2023 - 2. čtvrtletí. Čtvrtletník je spolufinancován NFOH, Městem Most, Městem Teplice, ŽO Teplice
5. Financováním aktivit ŽO Teplice ve 2. čtvrtletí 2023.
6. Čerpáním grantů a dotací v roce 2023.
7. Informacemi o zajištění péče pro klienty Claims Conference a DSP Hagibor. Ve 2. čtvrtletí bylo jednáno s potenciálními klienty tzv. II. generace o umístění na trvalý, nebo odlehčovací pobyt DSP Hagibor.

8. Realizaci dotací NFOH, KÚ ÚK, ČNFB.
9. Záchranou synagogy v Lounech. Bylo zahájeno výběrové řízení na dodavatele projektu I. etapa opravy synagogy v Lounech za finišního příspěví ČNFB, NFOH, Města Louny, ŽO Teplice.
10. Informacemi z prezidia FŽO a rady FŽO.
11. Realizaci projektu „ Židovský rok 2023 „ – projekt KÚ ÚK.
12. Údržbou majetku ŽO Teplice v Teplicích, Bílině, Hřivčicích, Mostě-Souši, Mašově, Podbořanském Rohozci, Měcholupích, Údlících, Liběšicích – Dobčanech, Drahončicích u Lubence. Byla zahájena rekonstrukce ohradní zdi na kulturní památce Židovský hřbitov v Teplicích.
13. Duchovní ŽO Teplice informoval o náboženských akcích ve II. čtvrtletí (Pesach, Lag – ba omer, Roš chodeš party) atd.
14. Předseda ŽO Teplice informoval o činnosti ve VNM Ústeckého kraje, společných akcích se SLA, ČSOL, ČSBS .

Omlouváme se v předchozím čísle čtvrtletníku Posel, č. 1, březen 2023; nám nedopatřením vypadla část textu v článku Chanuka 5783 na straně 2. Celý text věty zní:

Třetí alija byla výjimečná, neboť jsme měli jedinečnou možnost vyvolat k Tóře pravnuka od Kláry Lavičkové roz. Brodyové z Mostu (viz. Posel č. 4/2016), bochera Josefa ben Diana. Josef oslavil totiž v měsíci listopadu 2022 své třinácté narozeniny, od kterých se počítá náboženská dospělost u mužů a oni jsou započítáváni do minjanu. Mazal tov! I jemu byla čtena část z 4M 7,11 – 7,17, a tak jako předešlým byl udělen mišeberach;
....a Josef syn Diany získal svůj první mišeberach při své první aliji k Tóře.

Šabat Hummus

- cizrna (vařená, návod v úvodu) 500 g
- sezamová pasta tahini (bílá pasta tahini) 2 lžíce
- voda cca 70 ml
- olivový olej cca 120 ml
- římský kmín (mletý) 1 lžička
- mletá sladká paprika 1 lžička
- himalájská sůl (himalájská sůl) 1 lžička
- česnek 1–2 stroužky
- citronová šťáva cca 60 ml
- piniové oříšky (pražené) 1 hrst
- jedlé květy
- čerstvě namletý pepř

Vařená cizrna: Nejlepší hummus uděláte ze sušené cizrny. Tu přes noc namočte do studené vody s 1 lžičkou jedlé sody. Druhý den ji vařte alespoň 1 hodinu v čerstvé osolené vodě.

Postup přípravy

1. Cizrnu přidejte do mixéru, přilijte veškeré tekutiny (ale jen 100 ml oleje), přidejte tahini, kmín, červenou papriku a česnek.
2. Dohládka rozmixujte (vody bude třeba dát tolik, jak už jsme si psali, ona každá uvařená cizrna totiž trošičku jinak nabyde).
3. Hladkou pomazánku dejte do mísy, zalijte ji ještě kapkou oleje, zasypte piniovými semínky a jedlými květy.

Narozeniny členů Teplické židovské obce

paní Váňová Eva, nar. 3.4. - 80 let
 Appel Samuel, nar. 11.04. - 21 let
 paní Krédlová Lenka, nar. 21.4. - 45let
 Ing. Čapek Jan, nar. 26.4. - 70 let
 paní Kreisinger Kateřina, nar. 16.05. - 57 let
 paní Augustová Judita, nar. 25.05. - 75 let
 paní Drahomíra Krásová, nar. 05.06. - 67 let
 paní Alena Šplíchalová, nar. 30.06. - 72 let

**Ad mea veesrim šana
 přeje celá teplická židovská obec**

Zprávy sociální pracovnice

V Teplicích je řada osob, které mají možnost získat finanční prostředky pro tzv. „přeživší“ prostřednictvím Claims Conference a následně využít domácí péči poskytovanou Židovskou obcí Teplice. Podmínkou je, že se žadatelé narodili do 31.1. 1946 a splňují podmínky poskytovatele, to je Claims Conference. V roce 2022 a 2023 se nám podařilo úspěšně dokončit proces žádosti pro dva žadatele. V případě, že se Vás tato možnost týká, obraťte se na vedení Židovské obce Teplice, nebo na sociální pracovníci ŽO Teplice. Bude Vám vysvětlen celý proces pro podání žádosti a budeme Vám maximálně nápomocni pro úspěšné dokončení této žádosti.

Bc. Markéta Lichtensteinová Dis - sociální pracovnice ŽO Teplice

Informujeme klienty Claims Conference o podmínce CC v roce 2023 (viz článek Claims Conference - Potvrzení žití 2023).

Claims Conference - Potvrzení žití 2023

I letos stejně jako v minulých letech budou muset přeživší holocaustu, kteří jsou příjemci důchodu od Claims Conference, předložit doklad o žití, aby mohli nadále dostávat své platby.

Postup bude stejný jako v loňském roce. Všichni oprávnění klienti obdrží dopis, v němž budou o této skutečnosti informováni. Klientům bude doporučeno, aby využili elektronické ověření prostřednictvím systému Paneem, všem ale bude i nabídnuta možnost požádat místo toho o papírové potvrzení. Ti, kteří již v minulosti absolvovali registraci v systému Paneem, budou muset tentokrát prostřednictvím tohoto systému pořídit pouze „selfie“ fotografii, což by mělo všem usnadnit práci. Ti, kteří ještě Paneem v minulosti nepoužili, budou muset projít systémem registrace.

V polovině května 2023 začne CC rozesílat dopisy příjemcům důchodů s výzvou, aby provedli prostřednictvím systému Paneem elektronické potvrzení, nebo požádali o papírový certifikát. Rádi bychom vás ale upozornili, že není nutné čekat na dopis; do systému Paneem se mohou Klienti přihlásit pomocí svého registračního čísla a data narození okamžitě.

Budete-li potřebovat jakoukoliv pomoc s potvrzením, neváhejte se obrátit na sociální pracovníky židovské obce, nebo přímo na Claims Conference.

ústecký kraj